

Gondolatok a 2015/2-es számhoz

E számunk, az idei első magyar nyelvű szám, tematikailag kapcsolódik a múlt évi beköszöntő számunkhoz, mely novemberben jelent meg. A Tanulmányok rovatban Farkas Éva „Merre tovább andragógia? – A felnőttképzési szakemberek képzésének jelene és jövője?” írása mintegy folytatásaként Maróti Andor írásának, azt a kétségtelenül ellentmondásos folyamatos elemzi, mely Magyarországon a felnőttképzés drámai átalakulását, s különösen annak professzionalizálódását, a felnőttek képzésére tudatosan, életpályaszerűen készülő andragógusok képzését a gyors felfutást és a drámai visszaesést, mely folyamat mögött mély társadalmi és tanulásfilozófiai összefüggések rejlenek. Ehhez az íráshoz azért is kapcsolódik Bagó József „A közfoglalkoztatottak képzése” írása, mert az időbeli egyezés ellenére a jelentős létszámok és impozáns statisztika holdudvarában komoly fejlődési feszültségek sejlenek fel. A munka világához való tematikai kapcsolódásunk miatt e folyamat szintén olyan modellértékeket rejt magába, melyek felismerése és elemzése komoly szakmai kihívás. S ha bármi párhuzam fedezhető is fel, minden időbeli asszinkronitás ellenére a két történet között, az nem a szerkesztő nézeteit, hanem a hazai fejlődéstörténet sajátosságait tükrözi, s az igényes elemzésekre épülő dokumentáció a jövő számára feltételezhetően jelentőséggel bír.

A szakképzési rendszer lényegi összefüggéseit elemzi Lükő István „Szakmai nevelés és szakmai szocializáció” tanulmánya, mely előző magyar nyelvű számunkban Tóth Péter tollából megjelent „Változó szakképzés, változó pedagógiai környezet” című írásához kapcsolódik tematikailag. A téma azért is időszerű, mert a napjainkban zajló, meglehetősen összetett és dinamikus átalakulások lényegi vonása a gyakorlati oktatás átalakítása egy fokozottabb üzemi-vállalkozói igényekhez igazodó átalakítása. Komoly és sokakat foglalkoztató kérdés, melyet a szerző komoly szakmai háttérre alapozva tekint át, hogy hol, milyen körülmények között, kiknek a közreműködésével történik a gyakorlati ismeretek, készségek alakítása. Különösen izgalmas kérdéskör, hogy a jövőben az iskola mellett (vagy helyett?) a gyakorlati képzőhely, az üzem szocializációs folyamatai milyen módon alakulnak át.

A rovat záró írása azt kívánja bizonyítani, hogy a múlt és jelen változásainak igényes elemzésére vállalkozó írások mellett, az Opus et Educatio keretében teret és fórumot kívánunk adni az új tendenciák felismerésével, elemzésével foglalkozó kutatásokról szóló cikkeknek is. Szüts Zoltán „A munka világának online kommunikációs kérdései” cikke azért is figyelemre méltó írás, mert a szerző úgy tekinti át az online kommunikáció legfontosabb jellemzőit, újdonságait a korábbi formákhoz képest, hogy egyúttal vizsgálja a munka világára gyakorolt hatásait, illetve azokat az új kihívásokat, melyeket generált. Az írás e jelenségkör fejlődésének keretei között elemzi az oktatási rendszer, és ami különösen a szakképzés és felnőttképzés, sőt a felsőoktatás világában is egyre fontosabb, a munka világában résztvevők e változási folyamatra adott válaszait.

E számunk Eszmélés – Pedagógusok/doktoranduszok referált közleményei rovata is szemlélteti, hogy az Opus et Educatio elkötelezett a tudományos értékek és minőség mellett és teret kíván adni a gyakorlatban jelentős tapasztalattal rendelkező publikáló pedagógusoknak is. Így egy nemzetközi összehasonlító pedagógiai karakterrel rendelkező érdekes cikkeszám alakult ki. Mihály Ildikó egy napjainkban a társadalom egésze, s különösen a felnövekvő nemzedék olyan gyakorlati tudásának fejlesztéséről szól, melyben a világ részben előttünk jár, részben új módszerekkel és oktatási formákkal keresi a legjobb megoldást. „Kihívások és lehetőségek a pénzügyi ismeretek oktatásában” cikke a jelentős világszervezetek (OECD, Unesco) és az EU-s oktatásfejlesztési törekvések áttekintésére, a sikeres nemzetközi tapasztalatok értékelő bemutatásával feltételezhetően számos e témával foglalkozó hazai elméleti és gyakorlati szakember számára adhat hasznos információkat. A következő három írás még inkább az összehasonlító pedagógiai jelleget szemlélteti. A

skandináv oktatási rendszerek teljesítményének elemzése (Zakar Ágnes „Magyarország és a skandináv országok közoktatási rendszerei a OISA mérések tükrében”), a holland közoktatási rendszer közvetlen megismerésének pedagógiai tapasztalatai (Kandolka Zita „Mozaikok a holland közoktatási rendszerről”), valamint a kisebbségek nevelésének mindenkor érzékeny témájáról szóló (Herczeghné Orbán Éva Melinda „A szerb nemzeti kisebbség jogainak érvényesítése a köznevelésben”) írások szemléltetik, hogy milyen színes és különböző pedagógiai világunk, melyről sokszor viszonylag keveset tudunk.

Formálódó gyakorlatunk, s hagyományuk lényeges része, hogy recenziókat is közlünk. E számunkban Szabóné Molnár Anna mutatja be Feketéné Szakos Éva ”Innovatív irányok az ezredforduló utáni andragógiában” című művét, melyben a szerző elemzi és rendszerezi az előző évtized nagy hatású andragógiai elméleti irányait, s vizsgálja az elméletek gyakorlati alkalmazhatóságát a magyar, angol és német nyelvű szakirodalom szintetizáló áttekintésének keretei között. E kitekintéshez szorosan kapcsolódik Benkei Kovács Balázs „Az előzetes tudás elismerési rendszereinek komparatív andragógiai vizsgálata” című könyvének recenziója. E műben a szerző az adott téma nemzetközi oktatási trendjeinek ismertetésével egybekötve, a francia és a magyar felnőttképzési rendszer vizsgálatára támaszkodva egy új típusú módszertan adaptálására tesz javaslatot a hazai felnőttképzési rendszer számára. Nos, kedves olvasó, talán érzékelhető, hogy színes és nyitott a tematika, reméljük az online olvasás és a hagyományos szakmai-kutatói érdeklődés számára egyaránt érdekes és tanulságos írásokat kínál az Opus et Educatio 2015/2-es száma.

az Opus et Educatio
főszerkesztője